

נהגו כן בכל המקומות ומנהגי ישראל תורה היא ואי אפשר לשנות, וענה לו הרב כי יש לו טעות גדול בזה, כי כל רב צעירו יכול לעשות ככל שרואה שצריך לעשות לטובת האנשים האלו, ואי אפשר לומר שהרב ציראפ ידע יותר, כי הוא לא הכיר האנשים של הדור הזה והדור הזה הוא נמוך מאד באידישקייט לכן צריך כל רב לחשוב מחשבות טהורות ולעשות ככל העולה על רוחו רוח הקדושה כמ"ש על פי התורה אשר יורוך וכל אחד צריך לקבל מה שהוא אומר, ואין אחד יכול לחלוק עליו ולומר יש לי מנהג אחר כי הרב יש לו המנהג שלו ורואה מה שצריך לתקן ואיך לתקן, וצודאי שצריך לעשות כל מנהג צפרהסיא ואין מנהג גדולה ממנה הזאת על כן תיקן באופן כזה וצפרהסיא דוקא שכל אחד יראה את השני מקיים המנהג הגדולה הזאת ומנהג גדולה לתקן תקנות חדשות שצריך לטובת הרבים, ושאל האם זה נכון להלכה ואם באמת יש לשנות ולתקן חדשות אפילו שהם היפוך הישנות.

באמת כי על זה איני רוצה לכתוב כי כנראה דבר כזה כבר אפשר שיכנס צענין של מחלוקת נגד הרב וציוונו ודבר כזה צריך לשמוע מן הרב מה שאמר ומה שפסק שממה נפשך אם יפה הורה הרי טוב ואם לאו הרי כסרה כלילה וודאי פשוט דרב העיר או רב לקהלה עבודתו לחזק צנ"י לקיים את כל דברי תלמוד תורה באהבה וע"פ הש"ע וצפרט רבינו הרמ"א שאנן בני אשכנז קבלנו עלינו כל פסקיו ורמזו עליו ובני ישראל יוצאים ציד רמ"א, וכבר כתב גדול אחד לרבינו הח"ס שפלפל עמו ורבינו הח"ס לא רצה להטות מדברי הרמ"א ז"ל וכתב החולק עליו כי כנראה שהגאב"ד דק"ק פרעשבורג אינו רוצה לזוז מדברי הרמ"א אפי' זי כ"ש, והשיב לו מרן הח"ס בכאן כיון האמת שאני זו מדברי הרמ"א זי כ"ש "וזה תהלתי ותפארתי", בכל אופן לא אכתוב צענין של הרב כלום אם לא שאדבר איתו פה אל פה או בכתב.

ועל דבר שאלתו מה עשו צדורות הראשונים ואיך נהגו בזה ומה אפשר או מחוייבים לעשות. הנה הבאתי בסמוך משו"ת מהרש"ל סי' ו' בחקנת מהר"י ומהר"א מינץ שיכנסו הנשים למרחץ ולבית הטבילה כלילה מפני שהיתה המקוה בחצר בית הכנסת והצנועות מתציישות לבא וגם מדת חסידות צידם להסתיר הטבילה כאשר יסד המקובל צעל הרוקת וכתב מהרש"ל ואף שרש"י פירש מפני שיש רשע רודף אחריה אכן יש כמה פנים לתורה ונוכל נמי לפרש משום צניעות שלא יזונו עיני העם בהם ואיכא חשש הרהור לכאן ולכן מקצת נשים צנועות מרוב הצושה כבשו זמן טבילתם צפני צעליהן ומלאו עילה ודחו הטבילה עד מוצאי שבת שבהכרח יכנסו למרחץ כלילה ולא ירגישו בהן העם והמהרש"ל ז"ל האריך שם שיפה תקנו

צרכים ח"ו עליהם נאמר ארור שוכב עם בהמה ובהמה הרהורים ומכשולות ח"ו יאלו מזה ליבא לפומא לא גליא. וכמה כרכורים כרכרו רבותינו בכלה שאמרו הכל יודעים כלה למה נכנסת וכל המנצל פיו וכו' וכ"ש נידון דידן פרהסיא כזו.

ולבן מה שהביא עוד במכתבו שאמר לו אחד שיש מנהג קדמונים שיש מנהג כזאת לגלות יום הטבילה כדי להחזיק מנות טבילה צישראל. פשוט שזה שקר צדה מלכס של עזי פנים שצדור ההולכים צחר הזמן שמוחר לנצל פיו ולפרסם כל מיני הנהגות היפוך הצניעות, או שטעה טעות מוחלט ולא נמצא כן בשום מקום להיות מנהג לפרסם ואדרבה מצוה להיפוך שמנהג לבקש ולא לפרסם.

ואתה ראה עד כמה טעה שהרי שמעתי בשם רבינו הרמ"א (אם הספור אמיתי) כשנתמנה להיות רב צקראקא והי' שם מנהג שצבוקר לאחר ליל טבילה מסרה "הטיקערין" (כלומר זה האשה שהיתה ממנה על הטבילות) לאשת השמש שמות הנשים שהיו הלילה צמקוה, וצבוקר בא השמש לביהכ"נ ואמר מו"ט להצטל אשר אשתו טבלה הלילה, וכשבא הדבר לפני רבינו הרמ"א ז"ל לא נראה צענינו מנהג זה כי הי' נראה לו כעין עזות והיפוך צניעות וצטל המנהג, והי' שם בן כפר אחד שצא לביהמ"ד ולא ידע מציטול המנהג הנ"ל ע"י הרב החדש ולאחר התפילה שלא בא השמש לומר לו מו"ט היטב חרה לו שהוא איש עשיר והתקוטט עם השמש דמשום שהוא מכפר מזולל בו ואינו אומר לו מו"ט, והשמש לפי תומו השיב לו דזה כמה חדשים שהרב החדש ציטל אמירת מו"ט צבוקר משום צניעות, אלא שהוסיף לו לתמיהתו דבאמת אשתו לא היתה צמקוה זה כמה חדשים והשמש בתומו סבר שמסתמא היא מעוברת או כבר אין לה הוסת, הכפרי כששמע זאת חרד צלצו מה זה המעשה ומיד הלך לביתו ושאל את אשתו מה זאת שאמרת לי אחתמול שהיית צמקוה והשמש מכחיש שלא היית וגם זה כמה חדשים לא היית וצליית צרירה הודתה והתודה לפניו שהיית צחורף המקוה קר מאד ולאחר ששמעה שצטלו מלומר צבוקר מו"ט חשבה צעממה שלא חלך וממילא לא יתצבר הדבר אם הלכה או לא הלכה, ואז הלכו וספרו להרמ"א ז"ל מהמעשה ומאד הצטער הרמ"א שאז נתצבר לו טעם המנהג שהי' סיבה לאמירת מו"ט צבוקר לצעלה כדי לצקר ואפ"ה ציטל ולא החזיר הדבר ליושנו. וכפי האמור אז התחיל רבינו הרמ"א ז"ל לאסוף כל מנהגי ישראל, ואולי שמע השומע סיפור זה ועושה מזה עכשיו מנהג לגלות יום הטבילה, עכ"פ רבינו הרמ"א ציטל דבר זה מטעם פריצות, אלא גם צעיקר הדבר החם צבוקר לאחר הטבילה מסרה אשת השמש להשמש צנעה ואפ"ה ציטלה הרמ"א המנהג וכ"ש ח"ו לעשות פרהסיא ח"פ מאד.

ועל דבר אשר הביא ששאל מאחד מראשי הקהילה על זה השיב לו ששאל את הרב שעשו דבר פרהסיא כזו ולא